

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Ochrona prawna i zarządzanie dziedzictwem archeologicznym , PG_00200247						
Kierunek studiów	Archeologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2027/2028		
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć z obszarów nauk humanistycznych lub nauk społecznych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnokademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	2	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	3	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnokademicki	Forma zaliczenia			egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Archeologii						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Seweryn Rzepecki				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		43.0	75
Cel przedmiotu	Celem wykładu jest przygotowanie studenta/teki do samodzielnego wykonywania zawodu archeologa. Wykład obejmuje zagadnienia prawne oraz doktrynalne związane z ochroną dziedzictwa archeologicznego i pracą przy zabytkach. Przedstawia specyfikę prawną, ekonomiczną i organizacyjną wykonywania zawodu archeologa.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[ARCHMU2_W09] Zna i rozumie zasady tworzenia, funkcjonowania oraz strategicznego rozwoju różnych form organizacji, w tym przedsiębiorczości	Student/ka zna i rozumie podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości związanej z archeologią.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHMU2_W08] Zna i rozumie ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z archeologią, w tym zasady ochrony własności intelektualnej	Student/ka ma zaawansowaną i uporządkowaną problemowo wiedzę dotyczącą aspektów doktrynalnych, prawnych, organizacyjnych, ekonomicznych i etycznych związanych z pracą przy zabytkach a w szczególności zna specyfikę różnych rodzajów działalności zawodowej w dziedzinie archeologii.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHMU2_K06] Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych, w tym: rozwijania dorobku dyscypliny, podtrzymywanie etosu zawodu, przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz działania na rzecz przestrzegania tych zasad	Student/ka jest gotów/owa do odpowiedzialnego pełnienia roli zawodowej archeologa, z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb i warunków społecznych, odnoszących się do: rozwijania dorobku archeologii, dostępu do wyników badań nad zabytkami, rozwijania zasad etyki zawodowej i jej przestrzegania.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHMU2_K03] Jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych, inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego	Student/ka jest przekonany/a do wypełniania zobowiązań społecznych wynikających z wykonywania zawodu archeologa, w tym szczególnie inspirowania i organizowania działań uwzględniających potrzeby otoczenia społecznego	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHMU2_K04] Jest gotów do inicjowania działań na rzecz interesu publicznego w zakresie ochrony i promocji dziedzictwa archeologicznego	Student/ka jest gotów/owa do inicjowania działań na rzecz interesu publicznego w zakresie ochrony i promocji dziedzictwa archeologicznego.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[ARCHMU2_U03] Potrafi komunikować się na tematy związane z archeologią i dziedzictwem archeologicznym ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców	Student/ka potrafi zastosować posiadaną wiedzę teoretyczną i praktyczną dotyczącą zawodu archeologa m.in. do skutecznej komunikacji ze zróżnicowanymi grupami społecznymi w trakcie realizacji działań związanych z badaniami archeologicznymi, a zwłaszcza ich popularyzacją i ochroną dziedzictwa archeologicznego.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny	
Treści przedmiotu	Zarys historii ochrony zabytków w Polsce. Ustawa z 23.07.2003 r. O ochronie zabytków i opiece nad zabytkami a w szczególności jej zapisy dotyczące: form i sposobów ochrony zabytków, zagospodarowania zabytków oraz podejmowania innych działań przy zabytkach, nadzoru konserwatorskiego, zasad finansowania opieki nad zabytkami, Programów ochrony zabytków, Organizacji ochrony zabytków, spraw karnych i aktualnych kierunków zmian prawnych. Ponadto: problem Poszukiwaczy i zastosowania wykrywaczy metali, Aksjologicznych podstaw ochrony dziedzictwa kulturowego, współczesnej doktryny konserwatorskiej na świecie, koncepcji ekorozwoju a konserwacji środowiska przyrodniczego i kulturowego człowieka, międzynarodowe akty prawne w konserwacji zapobiegawczej, Społeczny kontekst archeologii (sprzedawanie nostalgii, marketing i public relations w konserwacji dziedzictwa archeologicznego), zarządzanie dziedzictwem kulturowym. Badania wykopaliskowe (uprawnienia do badań, procedury i zobowiązania wobec WKZ), archeologiczne badania ratownicze koncepcje i przykłady. Czy i jak założyć firmę archeologiczną? Przygotowanie oferty na wykonanie badań wykopaliskowych i negocjacje warunków. Zawód archeologa w praktyce. Problem uprawnień, metod eksploracyjnych i etyki.		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Wiadomości z zakresu prądziejów powszechnych, wstępu do archeologii i metodyki badań terenowych.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	test/egzamin	51.0%	100.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Z. Kobyliński, Teoretyczne podstawy konserwacji dziedzictwa archeologicznego, Instytut Archeologii i Etnologii PAN, 2001 T. Rudkowski, (red.) O zabytkach. Opieka. Ochrona. Konserwacja, Oficyna Wydawnicza Towarzystwa Opieki nad Zabytkami, 2005 K. Zeidler & M. Trzcinski, Wykład prawa dla archeologów, Warszawa, Oficyna a Wolters Kluwer business, 2009	

	Uzupełniająca lista lektur	K. Pawłowska, & M. Swaryczewska, Ochrona dziedzictwa kulturowego. Zarządzanie i partycypacja społeczna, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego 2002.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ochrona zabytków archeologicznych w Polsce w latach 1918-1939 2. Ochrona zabytków archeologicznych w Polsce w latach 1945-1962 3. Ochrona zabytków archeologicznych w Polsce w latach 1962-2003 4. ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z roku 2003 5. Aktualny stan prawa o ochronie zabytków w Polsce 	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.